

יחידה 13. עבודת האדם ותפילתו לגשם (פסוקים ד-ה)

א. הקדמה

בפסוקים אלה מלמדת אותנו התורה שעולם הצומח נברא והתפתח בשני שלבים: בשלב הראשון (ביום השלישי לבריאה) ה' ברא אמנם את כל הצמחים, אך הם לא הגיעו למלוא פריחתם. השלב השני התפתח רק אחרי בריאת האדם, שעבד את האדמה והתפלל לירידת הגשמים. לפי רש"י: ביום השלישי נבראו הצמחים מתחת לפני האדמה, וביום השישי, אחרי בריאת האדם, ירדו גשמים והם הוסיפו לצמוח. לפי הרמב"ן: הצמחים נבראו וגם גדלו ביום השלישי, אך התפתחות החקלאות והמשך הזריעה והנטיעה היו רק אחרי שנברא האדם, שעבד את האדמה.

◆ נשים לב שמהפסוקים עולה בצורה משמעותית מרכזיותו של האדם - עבודתו ותפילתו על הגשם - בכל ההתפתחות של החקלאות בעולם.

ב. ביאור הפסוקים לתלמידים

ד. אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת זֶה מֵה שְׁקֵרָה עִם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם בּוֹמֵן בְּרִיאָתָם,

בְּיוֹם עֲשׂוֹת י-ה-ו-ה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם (ואת כל מה שבתוכם):

(פסוק ד' הוא מעין כותרת להמשך הפרק.)

ה. וְכֹל | עֵיץ הַשָּׂדֶה טָרֵם יִהְיֶה בְּאָרֶץ עוֹד לֹא הָיָה בְּאָרֶץ

וְכֹל-עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמַח עוֹד לֹא צִמַח,

כִּי לֹא הִמְטִיר י-ה-ו-ה אֱלֹהִים עַל-הָאָרֶץ ה' עוֹד לֹא הוֹרִיד גֶּשֶׁם שִׁיגְדֵל אֶת הַצְּמָחִים,

וְאָדָם אֵין וְעוֹד לֹא הָיָה אָדָם לְעֵבֶד אֶת-הָאֲדָמָה שִׁעֲבֵד אֶת הָאֲדָמָה, יִבֵּן אֶת הַצּוֹרֵךְ בְּגִשְׁמִים וְיִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם:

ג. מנגינת הכתוב

המציאות נבראה בשביל האדם, ומעשי האדם משפיעים עליה.

ללא ההכרה של האדם בטובם של הגשמים, ללא תפילתו לה' שהם ירדו וללא עבודתו של האדם בזריעה, בגידול ובטיפול - עולם הצומח לא מתפתח.

הקב"ה הוא זה שמשיב את הרוח ומוריד את הגשם, והוא מצפה שאנחנו נתפלל ונבקש גשם.

ד. הצעות להמחשה ולהרחבה

בחברת

- נבקש מהתלמידים להדגיש את המילה **טרם**.
- נבקש מהתלמידים לחפש את האות היוצאת דופן (ה' קטנה במילה ה**ברא**ם - כך קיבלנו במסורת לכתוב בספר תורה) ולסמן אותה.
- אפשר לשאול את התלמידים: איזו אות יוצאת דופן נוספת פגשנו כבר? (ב' גדולה של בראשית)
- בצד שמאל: האדם מתפלל ומבקש מה' גשם.

נבקש מהתלמידים:

- א. להדביק מדבקה של אדם המתפלל לגשם.
- ב. לצייר את הגשם היורד מהעננים.
- ג. להקיף בציור את הדברים שהגשם יכול להצמיח.

הצעות להמחשות נוספות:

הדגמת מחזור המים:

להרתיח מיחם מים (או קומקום) בלי מכסה. במקום מכסה, להחזיק מעליו חתיכת זכוכית או מְרָאָה קצת באלכסון. בשעה שהמים ירתחו, האדים יעלו ויכסו את הזכוכית (הקרה) באדים. האדים יתחברו לטיפות, שיתחילו ליזול לאורך הזכוכית ולטפטף כלפי מטה בדמות "טיפות גשם" המשקות את האדמה.

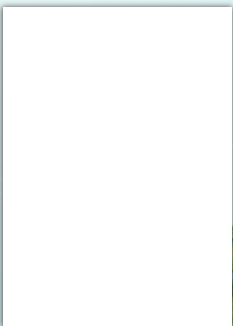
סגנונות של תפילה - לנסח בכיתה תפילות ולבקש אותן מה'. לפתוח במילים **אנא ה'**, או **בבקשה ה'** או **אבינו מלכנו**.

"ה' א-לוהים" - לה' ישנם כמה שמות (אפשר לשאול אותם אילו שמות הם מכירים).

זאת הזדמנות לשוחח עם התלמידים על כך שכאשר אנו קוראים **פסוק שלם** מותר לומר במפורש את שם ה', אך אין להזכיר את שם ה' סתם כך בשיח רגיל.

האדם מתפלל ומבקש מה' גשם.

- א. מדף המדבקות, הדביקו מדבקה של אדם המתפלל לגשם.
- ב. ציירו גשם יורד מהעננים.
- ג. באיור שבתחתית העמוד, סמנו את הדברים שהגשם יכול להצמיח.

עבודת האדם ותפלתו לגשם

פרק ב פסוקים ד-ה

יחידה 13

ד אֱלֹהִים תִּלְדָּוּת הַשָּׁמַיִם

וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם
בְּיוֹם עֲשׂוֹת י-ה-ו-ה א-לֵהִים אֲרֶץ
וְשָׁמַיִם:

ה וְכֹל | שֵׁיחַ הַשָּׁדָה

טָרֵם יִהְיֶה בְּאֶרֶץ
וְכֹל-עֵשֶׂב הַשָּׁדָה טָרֵם יִצְמַח
כִּי לֹא הִמְטִיר
י-ה-ו-ה א-לֵהִים עַל-הָאָרֶץ
וְאָדָם אֵין
לְעִבְדָּא-הָאָדָמָה:

ללא עבודת האדם ותפלתו לה' - עולם הצומח לא מתפתח! הדגישו את המילה "טרם". מצאו בפסוק ד' את האות היוצאת דופן וסמנו אותה.

מדף המדבקות: הדביקו גשם ליד המילה "המטיר".

יחידה 14. האדם: גוף ונשמה והכנסתו לגן עדן (פסוקים ו-ט)

א. הקדמה

ה' ברא את גופו של אדם מעפר והכניס בתוך גופו נשמה עליונה, קדושה וטהורה (שהיא "חלק א-לוה ממעל"). הנשמה היא הנותנת לאדם צלם א-לוהים, עליו למדנו בפרק הקודם.

חיבור זה - גוף מעפר עם נשמה עליונה - הוא דבר מיוחד לאדם; חיבור זה אינו קיים בשום נברא אחר.

לבעלי החיים יש אמנם "נפש-חיה", והם אוכלים, ישנים, הולכים ומרגישים וכו', אך מקור "נפש החיה" של האדם הוא בנשמה. מתוך כך לאדם יש שכל ודיבור, אחריות ובחירה חופשית, ובזכות הנשמה הוא יכול לקבל מצוות ולקיימן. הנשמה היא המזכה אותו בהגדרה הנעלה "צלם א-לוהים"!

את האדם המיוחד שם ה' במקום המיוחד - בגן עדן!

ב. ביאור הפסוקים לתלמידים

ו. וַאֲדָ לַחֹת הָאוֹוִיר (כמו טל) יַעֲלֶה מִן-הָאָרֶץ עלה מתוך הארץ

וְהִשְׁקָה אֶת-כָּל-פְּנֵי-הָאֲדָמָה:

ז. וַיִּצְרֶ י-ה-ו-ה אֱלֹהִים

אֶת-הָאָדָם אֶת גּוּפוֹ שֶׁל הָאָדָם עֶפְרָ מִן-הָאֲדָמָה

(מן האדמה שהאד השקה אותה - רש"י)

וַיִּפַּח (מלשון לנפח, לנשוף אוויר) בְּאָפִיו בָּאֵף שֶׁלֹּן נְשָׁמַת חַיִּים נשמה מאת ה', הנותנת לו חיים

וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה (על ידי הנשמה שנפח בו):

ח. וַיִּטֵּעַ י-ה-ו-ה אֱלֹהִים גֵּן-בְּעֵדֶן

מִקֶּדֶם גן בצד מזרח של עדן

וַיִּשֶׂם שָׁם אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר יָצַר:

ט. וַיִּצְמַח י-ה-ו-ה אֱלֹהִים מִן-הָאֲדָמָה

כָּל-עֵץ נֶחֱמַד לְמַרְאֵה וְטוֹב לְמֵאֲכָל

וְעֵץ הַחַיִּים (הנותן חיים ארוכים למי שאוכל ממנו - עפ"י רמב"ן) בְּתוֹךְ הַגֵּן באמצע הגן

וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע (כך שמו):

ג. מנגינת הכתוב

האדם הוא הנברא היחיד שיש בו גם גוף וגם נשמה.

מתוך אהבת ה' לאדם וחסדו אליו - הניח אותו ה' במקום המעודן והמעונג ביותר בעולם - בגן עדן.

כך גם בהמשך ההיסטוריה: ה' לקח את העם שהוא בחר - עם ישראל - ונתן לו את הארץ הנבחרת - ארץ ישראל.

ד. הצעות להמחשה ולהרחבה

בחברת

- נבקש מהתלמידים לסמן את המילים **עפר מן האדמה** בצבע אחד (חום) ואת המילים **נשמת חיים** בצבע אחר (ורוד).
- **בצד שמאל:**
בכל בוקר, כשאנחנו מתעוררים, אנחנו כאילו נולדים מחדש. הנשמה שה' נתן לנו כאילו מתעוררת בקרבנו מחדש. לכן אנו אומרים כל יום תודה לה':
"מודה אני לפניך מלך חי וקיים, שהחזרת בי נשמתי בחמלה..."
התלמידים יכולים לצבוע את הציור.
ניתן כמובן להזכיר כאן לילדים את עניין נטילת ידיים כשקמים מהשינה.

הצעות להמחשות נוספות:

ניתן לנסות ולהמחיש לילדים את "ויפח באפיו נשמת חיים", אך לכך יש כמובן להקדים ולהסביר שאין זה ממש אותו דבר. הרי אנחנו, כבני אדם, לא מבינים כיצד ה' מחבר נשמה רוחנית עם גוף גשמי. זהו אחד מפלאי הבריאה.

אופן ההפעלה:

- נביא לכיתה בלון לא מנופח.
- הבלון דומה לגופו של האדם.
- כאשר מנפחים אותו זה דומה להכנסת הנשמה ("ויפח באפיו נשמת חיים...")
- כאשר משחררים **חלק** מהאוויר - הבלון "נרדם".
- כאשר מנפחים אותו שוב - הבלון "מתעורר".
- כאשר משחררים את כל האוויר מהבלון - הבלון "מת".
- בסוף מחלקים לכולם בלונים, והשמחה בכיתה גדולה!

האדם מרכב מגוף ומנשמה

צבעו את הציור הבא:

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ
מְלֶכֶךְ חַי וְקַיִם,
שֶׁהַחַזְרַת בִּי נִשְׁמָתִי
בְּחֶמְלָה,
רַבָּה אֲמוּנָתְךָ.

האדם: גוף ונשמה והכנסתו לגן עדן

פרק ב פסוקים ו-ט

יחידה 14

- ו וְאֵד יַעֲלֶה מִן-הָאָרֶץ
וְהִשְׁקָה אֶת-כָּל-פְּנֵי-הָאֲדָמָה:
- ז וַיִּצְרֵ י-ה-ו-ה אֶ-לֵהִים
אֶת-הָאָדָם עֶפְר מִן-הָאֲדָמָה
וַיִּפַּח בְּאָפָיו נִשְׁמָת חַיִּים
וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה:
- ח וַיִּטֵּעַ י-ה-ו-ה אֶ-לֵהִים
גֶּן-בְּעֵדֶן מִקְדָּם
וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר:
- ט וַיִּצְמַח י-ה-ו-ה אֶ-לֵהִים מִן-הָאֲדָמָה
כָּל-עֵץ נְחֻמָּד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמֵאֲכָל
וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הָגֶן
וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע:

האדם מורכב גם מגוף וגם מנשמה (בשונה מהמלאכים ובשונה מבעלי החיים).

הדגישו בצבע חום את המילים "עפר מן האדמה",
ואת המילים "נשמת חיים" - בצבע ורוד.

יחידה 15. אַרְבַּעַת הַנְּהָרוֹת (פסוקים ח-יד)

א. הקדמה

התורה מלמדת אותנו על ארבעה נהרות, שמקורם בנהר היוצא מעדן. ליד אחד מהנהרות האלה (פישון) ניתן אף למצוא זהב ואבנים יקרות. נהר הוא זרם של מים, המביא צמיחה וחיים לכל אורכו. הוא מקור מים לאדם, וממנו מושקת הצמחייה שעל גדותיו. רש"י ופרשנים נוספים מזהים נהרות אלה עם נהרות המוכרים לנו היום (הפישון והגיחון באפריקה, והחידקל והפרת בעיראק של היום).

ב. ביאור הפסוקים לתלמידים

י. וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן

לְהַשְׁקוֹת אֶת-הַגֵּן אֶת-גֵּן עֵדֶן

וּמִשָּׁם יִפְרָד יִתְפַּצֵּל וְהָיָה לְאַרְבַּעַת רְאשִׁים:

יא. שֵׁם הָאֶחָד פִּישוֹן

הוא הַסֹּבֵב הַמְּקִיף אֶת כָּל-אֶרֶץ הַחֹוּלָה (שם של מקום)

אֲשֶׁר-שָׁם הַזֶּהָב:

יב. וְזֶהָב הָאֶרֶץ הַזֹּאת טוֹב זֶהָב מְשׁוּבַח

שָׁם הַבָּדֶלֶח וְאֲבֹן הַשֹּׁהַם סוּגִים שֶׁל אַבְנִים יְקָרוֹת:

יג. וְשֵׁם-הַנְּהָר הַשֵּׁנִי גִיחוֹן

הוא הַסֹּבֵב הַמְּקִיף אֶת כָּל-אֶרֶץ כּוּשׁ:

יד. וְשֵׁם הַנְּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִידְקַל הוּא הַהֶלֶךְ הַזֶּה הוֹרֵם קַדְמֵת אֲשׁוּר מִמּוֹזַרְח לְאֲשׁוּר

וְהַנְּהָר הָרְבִיעִי הוּא פֶרַת:

ג. מנגינת הכתוב

הנהרות מהווים מקור של ברכה לעולם.

הנהר הרביעי, נהר פרת, עתיד להיות הגבול הצפוני של ארץ ישראל.

(דווקא על הנהר הזה התורה לא מספרת שום דבר מיוחד, על אף שמכולם רק הוא קשור לארץ ישראל. אולי נוכל ללמוד מכאן על מידת הענווה והצניעות.)

ד. הצעות להמחשה ולהרחבה

בחברת

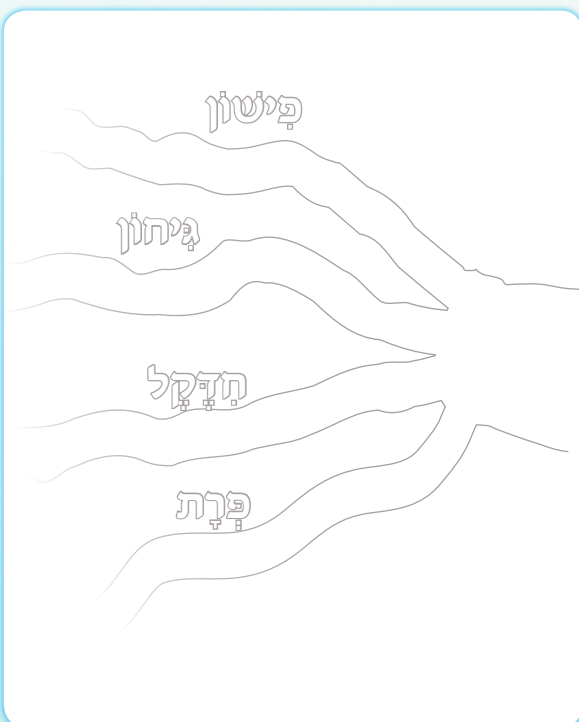
- נבקש מהתלמידים להדביק מדבקה של נהר.
- נבקש מהתלמידים לסמן בעזרת מדגש את המילה **נהר** בפסוקים.
- בצד שמאל: התלמידים יצבעו את הנהרות בצבע מתאים ויקיפו באדום את נהר פרת - הגבול הצפוני של א"י.

הצעות להמחשות נוספות:

אפשר לפתוח בכיתה מפה של העולם (או להקרין מפה בעזרת מקרן) ולזהות את הנהרות. ניתן להוסיף לציור של הנהרות בחוברת את הזהב, הבדולח ואבן השוהם, עפ"י המתואר בפסוקים. אפשר לשוחח עם התלמידים ולהרחיב את ידיעותיהם באופן כללי בעניין נהרות והתועלת שהם מביאים לאדם.

ארבעת הנהרות היוצאים מעדן

- צבעו את הנהרות.
- ציירו: זהב, בדולח ואבן שוהם, במקום הנכון (על פי הפסוקים).
- נהר פרת הנו הגבול הצפוני של ארץ ישראל. הקיפו אותו בצבע אדום.

אַרְבַּעַת הַנְּהָרוֹת

פָּרָק ב פְּסוּקִים ח-י

יחידה 15

וְנְהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת-הַגֵּן
וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהִיא לְאַרְבַּעַת רְאשִׁים:

יֵא שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן
הוא הַסֹּבֵב אֶת כָּל-אֶרֶץ הַחֲוִילָה
אֲשֶׁר-שֵׁם הַזֶּהָב:

יב וְזֶהֱב הָאֶרֶץ הַהִוא טוֹב
שֵׁם הַבְּדֹלַח וְאֶבֶן הַשְּׁוֹהֵם:

יג וְשֵׁם-הַנְּהָר הַשֵּׁנִי גִיחֹן
הוא הַסֹּבֵב אֶת כָּל-אֶרֶץ כּוּשׁ:

יד וְשֵׁם הַנְּהָר הַשְּׁלִישִׁי חֲדָקִל
הוא הַהֲלִיף קְדַמַּת אֲשׁוּר
וְהַנְּהָר הָרְבִיעִי הוּא פָּרָת:

הדגישו את המילים "נהר".

מדף המדבקות: הדביקו תמונה של נהר ליד המילה "נהר".

יחידה 16. המצוות שציווה ה' את האדם בגן עדן (פסוקים טו-יז)

א. הקדמה

ברגע שהאדם נוצר והושם בגן עדן, הוא קיבל מצוות מאת ה'.

אדם קיבל תפקיד לעבוד בגן - "לְעִבְדָהּ" (את האדמה) - ולשמור על הגן שלא ייזק - "וּלְשָׁמְרָהּ".

בנוסף, התיר ה' לאדם לאכול מכל עצי הגן (כולל מעץ החיים). לעומת זאת ציווה עליו ה' שלא לאכול מ"עץ הדעת טוב ורע".

אדם הוזהר שאם הוא יאכל מעץ הדעת טוב ורע - ייגזר עליו למות (ביום מן הימים) והוא לא יחיה לעולם.

(התורה לא פירשה לנו מה היה הפרי של עץ הדעת טוב ורע. מדרש תדשא מסביר שפרי העץ אינו ייחודי, אלא הייחוד היה אסר לאכול אותו, והאדם היה צריך להתבונן בעץ ולזכור בענווה את בוראו.)

ב. ביאור הפסוקים לתלמידים

טו. וַיִּקַּח יְהוָה אֶת-הָאָדָם

וַיְנַחֲהוּ שָׁם אוֹתוֹ בְּגֵן-עֵדֶן

לְעִבְדָהּ לְעִבּוֹד וּלְפַתַּח אֶת-הָאָדָמָה וּלְשָׁמְרָהּ וּלְשָׁמֹר עַל-הָאָדָמָה מִנוֹזְקִים:

טז. וַיִּצַּו יְהוָה אֶת-הָאֱלֹהִים

עַל-הָאָדָם לֵאמֹר

מִכָּל-עֵץ-הַגֵּן אָכַל תֹּאכֵל מִוֹתֵר לְךָ לֹא-אֲכֹל:

יז. וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע

לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ

כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ יִגְזַר עֲלֶיךָ שְׁמוֹת תָּמוֹת:

ג. מנגינת הכתוב

- ה' רצה שהאדם יעבוד ויפתח את העולם וגם ישמור שהעולם לא יינזק.
  - מצוות ה' הן זכות גדולה עבור האדם. ה' נותן לאדם מצוות כדי שידע מה הוא צריך לעשות ומה נכון לעשות.
- כשאדם שומר על המצוות שה' נתן לו ועושה רק מה שה' מרשה, הוא מקבל על עצמו את מלכותו של הקב"ה.

ד. הצעות להמחשה ולהרחבה

בחזרת

- נבקש מהתלמידים לשים לב למילים הצבועות: (1) לעבדה ולשמרה. (2) בירוק - מה שמותר לאכול, באדום - מה שאסור לאכול.
- נבקש מהתלמידים לסמן במדגש את המילים שבהן השורש א.כ.ל.
- אפשר לקיים בכיתה שיחה בשאלה: אילו מאכלים מותר לנו היום לאכול ואילו אסור?

עץ הדעת טוב ורע

צבעו בצבע אחד את כל העצים שהותר לאדם לאכול מהם ובצבע אחר את העץ שנאסר על אדם לאכול ממנו. סמנו X על עץ הדעת טוב ורע.

המצוות שצוה ה' את האדם בגן עדן

פרק ב פסוקים טו-יז

יחידה 16

טו וַיִּקַּח יְהוָה אֶת-לֵהִים אֶת-הָאָדָם וַיְנַחֵהוּ בְּגֵן-עֵדֶן לְעַבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ:

טז וַיֹּצִי יְהוָה אֶת-לֵהִים עַל-הָאָדָם לְאֹמֶר מִכָּל עֵץ-הַגֵּן אָכַל תֹּאכְלוּ:

יז וַיִּמְעַץ הַדְּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכָלְהָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת:

סמנו את המילים שבהן השורש א.כ.ל.

יחידה 17. חיפוש "עזר כנגדו" (פסוקים יח-כ)

א. הקדמה

בפרק א' למדנו על כך שהאיש והאישה נבראו שניהם בצלם א-לוהים. כעת חוזרת התורה ומפרטת את תהליך בריאתם ומוסיפה פרטים שלא הוזכרו בפרק א'. ה' ידע שלא טוב לאדם להיות לבד (אפשר לשאול את הילדים מדוע לא טוב להיות לבד). ה' רצה שתהיה לאדם בת זוג שמתאימה לו - שהם יחיו ביחד, יעזרו זה לזה ויעבדו את ה' ביחד בשמחה. כאשר הביא ה' את כל בעלי החיים לפני אדם הראשון, כדי שיכיר את תכונותיהם וייתן להם את שמם, ראה האדם שלכל בעלי החיים יש בת זוג, ורק לו אין, והוא נעצב עוד יותר. רק הוא לבד... רק הוא בלי בת זוג שתתאים לו... (עפ"י רש"י ורמב"ן).

ב. ביאור הפסוקים לתלמידים

יח. וַיֹּאמֶר יְ-הוָה-אֱלֹהִים

לֹא-טוֹב הָיִיתָ שִׁיחִיָּה הָאָדָם לְבַדּוֹ

אֶעֱשֶׂה-לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ מוֹלוֹ (מתאימה לו, שווה לו לפי ערכו המיוחד):

יט. וַיִּצַר יְ-הוָה-אֱלֹהִים מִן-הָאָדָמָה אֵת כָּל-חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם

וַיָּבֵא אֶל-הָאָדָם לְרִאֲוֹת כְּדִי שֶׁהָאָדָם יִרְאֶה וַיְחַלִּיט מֵה-יִקְרָא-לוֹ

וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא-לוֹ הָאָדָם

נִפְשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ (האדם נתן את השמות לפי התכונות והמהות של כל בעל חיים):

כ. וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת

לְכָל-הַבְּהֵמָה וְלְעוֹף הַשָּׁמַיִם

וְלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה (אבל...) וְלָאָדָם לֹא-מִצָּא עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ:

ג. מנגינת הכתוב

- ה' בחסדו לא רצה שהאדם יהיה לבד. ה' רצה שתהיה לאדם בת זוג המתאימה לו.
- לאדם הראשון הייתה חכמה עצומה לזהות את תכונותיהם של כל בעלי החיים ולהכיר בהן, ובהתאם לכך נתן להם שמות. בחכמתו, ראה האדם והבין שלכל אחד מבעלי החיים יש בת זוג המתאימה לו, ורק הוא לבד.

ד. הצעות להמחשה ולהרחבה

בחברת

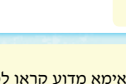

- נבקש מהתלמידים לסמן את המילה **יקרא**.
- בצד שמאל, התלמידים ימתחו קווים בין זוגות בעלי החיים ו"גלו" שהאדם נותר לבדו.
- משימה נוספת מתייחסת לשמו הפרטי של כל אחד מהתלמידים.

המחשות נוספות

- שיחה על כך שהאישה היא "עזר כנגדו" - **מולו**. לא לפניו ולא מאחוריו, אלא מולו! פנים אל פנים! כך מדברים, כך מתקשרים. לדבר אל... להקשיב אל... להתייחס אל...
- הצגות הממחישות מצבי בדידות ומצבי ידידות. פעילות חברתית בנושאים: מהו חבר? מיהו חבר? הערה: אע"פ שקשרי זוג נשוי אינם מסתכמים בידידות גרידא או בסתם חברות, לילדים בגיל הצעיר מתאים יותר לפתח כאן את נושא הידידות, שהוא בהחלט אחד הבסיסים של חיי הנישואין.

קריאת השמות וחפוש בת זוג לאדם

מתחו קווים בין בני הזוג:

נאקה		פר	
טוסת		עכבר	
פרה		אדם	
עכברה		טוס	
צב		צב	
גמל		גמל	

מי נשאר לבד? מדוע?

- כתבו את שמכם.
- לכל אדם יש שם המיוחד לו. שאלו את אבא או את אימא מדוע קראו לכם בשמכם.
- בקשו מהם לכתוב את תשובתם בתוך המסגרת.

הספדה:

שמי:

חפוש "עזר כנגדו"

פרק ב פסוקים יח - כ

יחידה 17

יח וַיֹּאמֶר י-ה-ו-ה א-לֵהִים
לֹא-טוֹב הָיְתָה הָאָדָם לְבַדּוֹ
אֶעֱשֶׂה-לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ:

יט וַיִּצַר י-ה-ו-ה א-לֵהִים מִן-הָאָדָמָה
כָּל-חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם
וַיָּבֵא אֶל-הָאָדָם לְרֹאשׁוֹת מֵה-יִקְרָא-לוֹ
וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא-לוֹ הָאָדָם
נִפְשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ:

כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת
לְכָל-הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה
וּלְאָדָם לֹא-מָצָא עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ:

אדם קרא שמות לכל בעלי החיים. סמנו את המילים שבהן השורש ק.ר.א.